

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.изк.н. Камелия Николова

НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”; Институт за изследване на изкуствата, БАН

за дисертационния труд

„Фестивали на „тежката“ музика в България.

Валидиране на знания и умения за тяхното организиране и реализация“

на ИЛИЯНА МАРИНОВА ЧОЕВСКА

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, докторска програма „Културология“, Софийски университет „Св. Климент Охридски”

В своя дисертационен труд „Фестивали на „тежката музика“ в България. Валидизиране на знания и умения за тяхното организиране и реализация“ Илияна Чоевска си поставя за цел да проучи една ниша от културния живот в страната, която досега почти не е попадала в обсега на културологичните и музиколожките изследвания. Това са фестивалите на „тежката музика“ (хард рок, хеви метъл) у нас, чието провеждане е особено интензивно през последните петнадесет години. Докторантката избира максимално конкретен фокус, през който да проблематизира разглеждания обект. Очертавайки картата на фестивалите на „тежката музика“ в България през последните две десетилетия тя се заема да проследи причините за краткия живот или за прекъсването след известен период от време на дейността и на най-успешните сред тях като *Kavarna rock*, *Hills of rock*, *Spirit of Burgas*. Както изборът на неизследваната досега тема на дисертацията, така и особено нейното продуктивно фокусиране върху проблема за неустойчивото развитие на фестивалните събития, свързани с „тежката музика“ са безспорен принос на предложения текст.

Особено ценно качество на дисертационния труд на Илияна Чоевска е неговият надграждащ характер. Както и самата докторантка посочва, идеята за изследването на фестивалите на „тежката музика“ в България от гледна точка на краткото им съществуване и неефективното използване на същинския им потенциал за обогатяване на музикалния живот и за развитието на културния туризъм в страната е продължение на трайния ѝ интерес към темата, започнал още с подготовката на бакалавърската ѝ теза „Метъл до последен дъх”. Всекидневие и ценностни нагласи на българската метъл фен-общност“ (2014) и доразвит в дипломната ѝ работа за получаване на магистърска степен „Възможности за диверсификация на фестивалния и културен туризъм по примерна дестинация Каварна“ (2016), посветена специално на фестивала в Каварна *Kavarna rock*, провеждан от 2006 до 2016 г. (стр. 3). Тази последователност на изследователските усилия на Илияна Чоевска дава добри резултати в дисертацията ѝ. Преди всичко продължителното проучване на емпиричния материал, проведените множество разговори и интервюта, посещенията и

наблюдаването на организацията и зрителската рецепция на фестивалните събития, многогодишното проследяване на промотирането и оценките им в специализираните сайтове и издания за този жанр, както и в по-широката медийна среда позволяват на докторантката да направи едно изчерпателно и детайлно представяне на фактологично ниво на разглеждания обект – на метъл общността в България и на фестивалите, насочени към нея. Дори само това да беше единствената заслуга на работата тя вече би била полезен труд и би имала своето убедително приносно значение.

Дисертацията обаче има, както беше споменато по-горе, много по-амбициозна задача от съвместното и трудоемко натрупване и представяне на богатата информация по избраната тема. Освен че за първи път се събира и обобщава такава информация за фестивалите на „тежка музика“ у нас, за първи път в нея се прави и цялостно проучване на ролята и значението на тези фестивални форуми за развитието на културния живот в местата, където те се случват и, преди всичко, се поставя въпросът за необходимите знания и умения за тяхното организиране и поддържане на регулярното им провеждане. Именно в тази посока е надграждащия характер на дисертацията върху натрупаните знания на докторантката в предходните нива на нейното образование. Посоченият надграждащ характер на дисертационния труд и убедителния начин, по който той е постигнат в предложеното изследване непременно трябва бъде подчертан като може би най-значимото постижение на текста.

В едно кратко становище за дисертацията не е възможно да бъдат подробно разгледани основните тези, въпроси и анализи в нея, както и цялостното изложение, структурирането, избраните изследователски стратегии и няколкото особено ценни приложения, което съм убедена, че ще бъде детайлно направено в двете рецензии. Аз бих искала да коментирам преди всичко още две приносни качества на предложения текст, освен вече откритите по-горе.

Като много значим научен принос на изследването трябва да бъде подчертан направеният от докторантката задълбочен сравнителен анализ на фестивалите на „тежката музика“ в България и тяхната организация и рецепция чрез представянето на добри практики в тази област – световни фестивали за „тежка музика“ и включването на един успешен подробно разгледан пример (case study) – фестивала в Каварна.

Друго важно качество на текста е посочването – на базата на изводите от направеното проучване – на ролята на промоутърите за адекватното на съвременните критерии и потребности на публиката организиране и провеждане на фестивалите за „тежка музика“ у нас и, специално, основният акцент на дисертационния труд върху необходимостта от валидиране на техните знания и умения, постигнати в процеса на практическата работа и самостоятелното им обучение.

В заключение – дисертационният труд е написан увлекателно, с умение да обхване обширния изследван материал, както и да представи и обобщи изводите от проведените теренни проучвания, разговори и специално направената анкета. Тук бих искала да открия и ролята на научния ръководител на докторантката, който е един от водещите изследователи в областта на фестивалните форми и ролята им за

подобряването на културната среда и качеството на живота в местата, където те се провеждат.

Нямам бележки към дисертационния труд и към автореферата, както и по останалите представени материали.

Не познавам лично Илияна Чоевска. Впечатленията ми от нея и от нейната работа са само от представения дисертационен труд „Фестивали на „тежката музика“ в България. Валидизиране на знания и умения за тяхното организиране и реализация“, но те са повече от достатъчни за да препоръчам убедено да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

Гласувам: ДА.

10 април, 2021 г.

Проф. д.изк.н. Камелия Николова